

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 1

DOM
2024-05-06
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
T 7672-22

PARTER

Kärande

Sylvie [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Ombud: Juristerna Fredrik Bergman Evans, Olivia Möller och Erik Scherstén
c/o Centrum för rättvisa
Box 2308
103 17 Stockholm

Svarande

Staten genom Justitiekanslern
Box 2308
103 17 Stockholm

Ombud: Juristerna [REDACTED] och [REDACTED]
c/o Justitiekanslern
Box 2308
103 17 Stockholm

DOMSLUT

Tingsrätten stadfäster parternas överenskommelse enligt bilaga 1.

Dok.Id 2871207

Postadress
Box 8307
104 20 Stockholm

Besöksadress
Scheelegatan 7

Telefon
08-561 651 40

E-post:
stockholms.tingsratt.avdelning1@dom.se
www.stockholmstingsratt.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Sylvie [REDACTED] ansökte den 16 maj 2022 om stämning mot staten genom Justitiekanslern (staten). Sylvie [REDACTED] har i målet yrkat att staten ska förpliktigas att betala 60 250 kr jämte dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen. För det fall tingsrätten bedömer att staten ska förpliktigas att utge det yrkade beloppet som skadestånd har Sylvie [REDACTED] yrkat att ränta ska utgå i första hand från dagen som infaller 30 dagar efter att kravet framställdes den 3 december 2020 och i andra hand från dagen för delgivning av stämmningsansökan, allt till dess betalning sker. För det fall tingsrätten bedömer att staten ska förpliktigas att utge det yrkade beloppet som ersättning för rättegångskostnader har Sylvie [REDACTED] yrkat att ränta ska utgå i första hand från dagen för Hösta förvaltningsdomstolens deldom den 11 juni 2021 och i andra hand från dagen för Högsta förvaltningsdomstolens beslut den 4 mars 2022, allt till dess betalning sker.

Som grund för sin talan har Sylvie [REDACTED] i huvudsak anfört följande. Sylvie [REDACTED] har vunnit mot Skatteverket i fråga om hennes rätt att byta efternamn. De rättegångskostnader som Sylvie [REDACTED] har haft för att tillvarata sin rätt i förvaltningsmålet har varit befogade med hänsyn till sakens beskaffenhet. Frågan om enskildas rätt till sitt namn rör en grundläggande aspekt av skyddet för privatliv enligt artikel 8 i Europakonventionen ("EKMR"). Frågan var av stor betydelse för Sylvie [REDACTED] yrkesmässigt och privat. Att bära olika namn i olika länder medförde avsevärda svårigheter för Sylvie [REDACTED] och begränsade hennes grundläggande rätt till fri rörlighet inom EU. Frågan om det fanns rättsliga förutsättningar för namnbytet var inte av enkel beskaffenhet och det kan antas att Sylvie [REDACTED] skulle ha haft svårt att tillvarata sin rätt i förvaltningsdomstolarna utan ett juridiskt skolat ombud. Det arbete som ombuden har utfört kan antas ha varit bidragande till att Skatteverkets beslut upphävdes och arvodet framstår inte som oskäligt högt. Sylvie [REDACTED] har gjort vad som skäligen kan krävas av henne för att begränsa sina rättegångskostnader. Sylvie [REDACTED] har därför enligt rätten till en rättvis rättegång i 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen ("RF"), artikel 6.1 i EKMR och artikel 47 i Europeiska

unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ("EU-stadgan") rätt till ersättning för sina rättegångskostnader om sammanlagt 60 250 kr.

Rättegångskostnaderna ska i första hand ersättas som skadestånd för ren förmögenhetsskada med stöd av den princip om grundlagsskadestånd som följer av rättsfallen NJA 2014 s. 323 "Medborgarskapet I" och NJA 2018 s. 103 "Medborgarskapet II", 3 kap. 4 § skadeståndslagen (SkL) eller den princip om skadestånd för överträdelser av EU-rätten som följer av EU-domstolens dom den 19 november 1991, Andrea Francovich och Danila Bonifaci m.fl. mot Italienska republiken, C-6/90 och C-9/903 ("Francovich-principen"). Detta på grund av att staten har överträtt Sylvie [REDACTED] rätt till en rättvis rättegång. För det fall staten inte kan anses ha överträtt Sylvie [REDACTED] rätt till en rättvis rättegång ska rättegångskostnaderna i andra hand utges med en direkt tillämpning av 2 kap. 11 § andra stycket RF, artikel 6.1 i EKMR eller artikel 47 i EU-stadgan. För det fall rättegångskostnaderna inte heller kan utges på det sätt som anges i andrahandsgrunden ska de i tredje rummet ersättas som skadestånd för ren förmögenhetsskada med en konventions- eller fördragskonform tillämpning av 3 kap. 2 § SkL, 3 kap. 4 § SkL, principen om grundlagsskadestånd eller den princip om skadestånd för överträdelser av EU-rätten som följer av EU-domstolens dom Andrea Francovich och Danila Bonifaci m.fl. mot Italienska republiken, mål C-6/90 och C-9/90 ("Francovich-principen"). Om rättegångskostnaderna inte kan ersättas på något annat sätt måste de i fjärde rummet ersättas som skadestånd för ren förmögenhetsskada med stöd av 3 kap. 2 § SkL, 3 kap. 4 § SkL, principen om grundlagsskadestånd eller Francovich-principen.

Staten har bestritt käromålet i dess helhet men vitsordat det yrkade beloppet som skäligt i och för sig.

Som grund för sitt bestridande har staten anfört i huvudsak följande. Staten bestrider att Högsta förvaltningsdomstolen skulle ha överträtt Sylvie [REDACTED] rätt till en rättvis rättegång genom beslutet att avvisa hennes talan, i stället för att helt eller delvis bifalla den. Sylvie [REDACTED] har nämligen en fullgod möjlighet att få ersättning för

sina rättegångskostnader genom att, med stöd av 3 kap. 2 eller 4 §§ SkL och/eller Francovich-doktrinen, begära skadestånd med hänvisning till att Skatteverkets beslut har inneburit en överträdelse av hennes rätt till privatliv enligt artikel 8 Europakonventionen och/eller hennes rätt till fri rörlighet enligt artikel 21 EUF-fördraget. Eftersom Sylvie [REDACTED] aktivt har valt att inte begära det skadestånd som hon till följd av Skatteverkets beslut har rätt till, kan hon inte visa att hon saknar möjlighet till ersättning för sina rättegångskostnader. Endast om hon skulle sakna en möjlighet till sådan ersättning aktualiseras frågan om en eventuell överträdelse av hennes rätt till rättvis rättegång. Eftersom Sylvie [REDACTED] inte har begärt något skadestånd på denna grund kan hon inte heller anses ha lidit någon slutlig skada till följd av avvisningsbeslutet.

Staten bestrider under alla förhållanden att Sylvie [REDACTED] rätt till en rättvis rättegång skulle ha begränsats genom avvisningsbeslutet. I Sverige existerar inte någon rätt att få ersättning för rättegångskostnader utdömd i förvaltningsmål. Sylvie [REDACTED] har dessutom möjlighet att få ersättning för sina rättegångskostnader genom en skadeståndstalan grundad på Skatteverkets konventionsstridiga rättstillämpning. Sannolikt finns en sådan möjlighet även genom en skadeståndstalan grundad på Skatteverkets unionsstridiga rättstillämpning. Även om tingsrätten skulle anse att Sylvie [REDACTED] rätt till en rättvis rättegång har begränsats genom avvisningsbeslutet, vilket bestrids, har någon överträdelse av denna rätt inte skett eftersom begränsningen i vart fall har tjänat legitima syften i form av att begränsa statens utgifter, säkerställa att förvaltningsdomstolarna inte överbelastas och skydda den nationella rättsordningen. Begränsningen har vidare varit proportionerlig/godtagbar med hänsyn till de samlade omständigheterna i Sylvie [REDACTED] fall.

Såvitt gäller skadeståndstalan på unionsrättslig grund har en eventuell överträdelse av Sylvie [REDACTED] rättigheter genom avvisningsbeslutet under alla omständigheter inte varit tillräcklig klar. Om tingsrätten skulle anse att avvisningsbeslutet trots allt utgör en överträdelse av rätten till en rättvis rättegång, saknas det rättsligt stöd för att döma ut skadestånd på den grunden eftersom den angivna skadan har inträffat innan 3 kap. 4 §

SkL i dess nuvarande lydelse trädde i kraft. Det bestrids vidare att det finns laglig grund för allmän domstol att besluta om ersättning för rättegångskostnader i ett avslutat förvaltningsmål i annan form än skadestånd. Även för det fall tingsrätten skulle anse att laglig grund finns, föreligger det inte någon rätt till ersättning för rättegångskostnader i Sylvie [REDACTED] fall. Härtill bestrids att det genom en konventions- eller fördragskonform tillämpning skulle gå att bortse från kravet på fel eller försummelse vid tillämpning av 3 kap. 2 § SkL liksom kravet på rättighetsöverträdelse vid tillämpning av 3 kap. 4 § SkL, principen om grundlagsskadestånd och Francovich-principen.

Parterna har nu kommit överens på sätt som framgår av bilaga 1. De har begärt att överenskommelsen ska stadfästas i dom.

DOMSKÄL

Det finns förutsättningar för att stadfästa förlikningen i dom.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (TR-02)

Ett skriftligt överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha kommit in till tingsrätten senast den 27 maj 2024. I hovrätten krävs prövningstillstånd.

[REDACTED]

Förlikningsavtal mellan Sylvie [REDACTED] och staten genom Justitiekanslern i Stockholms tingsrätts mål nr T 7672-22

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 1
INKOM: 2024-05-02
MÅLN: T 7672-22
AKTBIL: 114

Sylvie [REDACTED] talan grundar sig på påståendet att staten bland annat genom Högsta förvaltningsdomstolen har överträtt hennes rätt till en rättvis rättegång genom att hennes yrkande om ersättning för rättegångskostnader i förvaltningsmålet i stället för att bifällas avvisades av domstolen. Staten har bestritt att någon överträdelse har skett på denna grund. Staten har fört fram att Sylvie [REDACTED] däremot har rätt till ersättning för sina rättegångskostnader som en skada enligt 3 kap. 2 § skadeståndslagen (1972:207), eftersom Skatteverkets beslut har stått i strid med artikel 8 i Europakonventionen vilket har orsakat henne kostnader för att komma till sin rätt.

Parterna är ense om att staten kan vara skyldig att utge ersättning på denna senare grund, men är oense om det alternativt kan utgå ersättning på grund av Högsta förvaltningsdomstolens beslut. Mot bakgrund av parternas oenighet i frågan om det har skett en överträdelse av Sylvie [REDACTED] rätt till en rättvis rättegång, samt med hänsyn till Sylvie [REDACTED] intresse av att utan ytterligare tidsutdräkt få ersättning av staten för sina kostnader i förvaltningsprocessen, har parterna enats om följande förlikning.

1. Staten ska till Sylvie [REDACTED] betala 41 500 kr jämte ränta på kapitalbeloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 27 maj 2022 till dess betalning sker.
2. Vardera part ska stå för sina rättegångskostnader i målet.
3. Genom denna förlikning är parternas samtliga mellanhavanden med anledning av denna tvist slutligt reglerade.

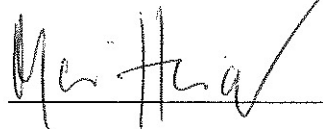
Parterna begär att tingsrätten ska stadfästa förlikningen i dom.

Stockholm den 2 maj 2024

Fredrik Bergman Evans

Ombud för Sylvie [REDACTED]

Mari Heidenborg

Justitiekansler